

2.5. JURISPRUDENCIA AMBIENTAL EN ARAGÓN (pp. 2-3)

—

2.5. JURISPRUDÈNCIA AMBIENTAL A ARAGÓ (pp. 4-5)

CÉSAR CIERCO SEIRA

Profesor titular de Derecho Administrativo / Professor titular de Dret Administratiu

Universitat de Lleida

ANTONIO EZQUERRA HUERVA

Profesor titular de Derecho Administrativo / Professor titular de Dret Administratiu

Universitat de Lleida

El repaso a la jurisprudencia del Tribunal Superior de Justicia de Aragón en temas ambientales nos ofrece un pronunciamiento de gran interés a nuestro modo de ver. Y ello no tanto por el fuste de la cuestión enjuiciada sino por las cuestiones que subyacen y que merecen una pequeña reflexión de orden más general. Se trata de la *Sentencia de 20 de mayo de 2009* (recurso 452/2006). En ella se estima de forma parcial el recurso contencioso-administrativo interpuesto por una empresa contra la denegación de la autorización solicitada por esta para adquirir la condición de gestora de residuos industriales para la valorización y eliminación de residuos de construcción y demolición no peligrosos. Aunque en sostén de su posición la empresa puso sobre la mesa un buen número de cuestiones —entre ellas: el rol que ha de desempeñar el Instituto Aragonés de Gestión Ambiental en este tipo de procedimientos—, el Alto Tribunal aragonés se centrará únicamente en la razón que sirvió de base a la negativa de la autorización, constatando que la Administración autonómica denegó dicha autorización por entender que la empresa no había acreditado la disponibilidad de los terrenos donde pretendía desarrollar la actividad de vertido; pero que lo hizo, y éste es el motivo para estimar la pretensión de la actora, sin haber ofrecido previamente la posibilidad de subsanar tal omisión. He aquí, en la ausencia del ofrecimiento de subsanación, el vicio grave de tramitación que lleva al Tribunal Superior de Justicia de Aragón a ordenar la retroacción de las actuaciones para que se practique correctamente dicho trámite. Un ofrecimiento cuya exigencia no viene amparada, sin embargo, por la específica normativa ambiental aplicable, sino que reposa en los arts. 71 y 76 de la LAP, cuya aplicación es reclamada por el Tribunal Superior de Justicia en la tramitación de este tipo de expedientes.

La reflexión a que nos lleva esta sentencia tiene que ver con los problemas que a menudo emergen cuando se intenta acoplar el tratamiento que del iter procedimental se lleva a cabo en la normativa ambiental con las previsiones básicas que conforman el procedimiento administrativo común. Esa imbricación de lo ambiental con lo común, en términos procedimentales, encierra importantes problemas que tan a menudo provocan quebraderos de cabeza en los responsables de la tramitación y que todavía, como esta sentencia viene a evidenciar, no tienen una respuesta firme. Cómo encarar cuestiones tales como el manejo de las causas de suspensión del plazo para resolver, la paralización del procedimiento —si es que esta institución tiene de veras cabida en nuestro sistema procedimental—, la respuesta ante los informes extemporáneos —no basta con que la LAP permita sin más la continuación del expediente o con que la legislación sectorial

les asigne en ocasiones un determinado sentido en forma de *fictio iuris*— o, qué decir también, del fenómeno de los procedimientos conexos; todas, en fin, cuestiones áridas donde las haya y, por el momento, sin una guía segura. En cualquier caso, el problema de la articulación del mundo procedimental ambiental con las garantías y previsiones que forman parte del acervo básico de nuestro procedimiento administrativo está latente y resulta de obligado abordaje, siquiera sea a golpe de sentencia.

El repàs de la jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia d'Aragó en temes ambientals ens ofereix, al nostre entendre, un pronunciament molt interessant. I això no tant per la importància de la qüestió enjudiciada sinó per les qüestions que hi subjeuen i que mereixen una breu reflexió d'ordre més general. Es tracta de la *Sentència de 20 de maig de 2009* (recurs 452/2006). S'hi estima de forma parcial el recurs contenciós administratiu interposat per una empresa contra la denegació de l'autorització sol·licitada per adquirir la condició de gestora de residus industrials per valorar i eliminar residus no perillosos de construcció i demolició. Malgrat que per sostenir la posició, l'empresa va posar sobre la taula un bon nombre de qüestions —entre les quals: el rol que ha d'exercir l'Institut Aragonès de Gestió Ambiental en aquest tipus de procediments—, l'alt tribunal aragonès se centrarà únicament en la raó que va servir de base a la negativa de l'autorització, constatant que l'Administració autonòmica va denegar l'autorització perquè considerava que l'empresa no havia acreditat la disponibilitat dels terrenys on pretenia exercir l'activitat d'abocament; però ho va fer, i aquest és el motiu per estimar la pretensió de l'actora, sense haver ofert prèviament la possibilitat d'esmenar l'omissió. Heus aquí, en l'absència de l'oferiment d'esmena, el vici greu de tramitació que porta el Tribunal Superior de Justícia d'Aragó a ordenar la retroacció de les actuacions perquè el tràmit es practiqui correctament. Un oferiment l'exigència del qual, no obstant això, no està emparada per la normativa ambiental específica aplicable, sinó que reposa en els art. 71 i 76 de la LAP, l'aplicació dels quals és reclamada pel Tribunal Superior de Justícia en la tramitació d'aquest tipus d'expedients.

La reflexió a què ens porta aquesta sentència té a veure amb els problemes que sovint emergeixen quan s'intenta adaptar el tractament que es duu a terme de l'iter procedimental en la normativa ambiental amb les previsions bàsiques que conformen el procediment administratiu comú. Aquesta imbricació dels aspectes ambientals amb les comunes, en termes procedimentals, tanca problemes importants que molt sovint provoquen maldecaps als responsables de la tramitació i que encara no tenen cap resposta ferma, com aquesta sentència evidencia. Com s'han d'encarar qüestions com el maneig de les causes de suspensió del termini que s'ha de resoldre, la paralització del procediment —si és que aquesta institució té cabuda, de debò, en el nostre sistema procedimental—, la resposta davant els informes extemporanis —no n'hi ha prou que la LAP permeti sense més la continuació de l'expedient o que la legislació sectorial els

assigni a vegades un determinat sentit en forma de *fictio iuris*— o, què n’hem de dir, també, del fenomen dels procediments connexos; qüestions, totes, àrides on les hi hagi i, de moment, sense cap guia segura. En tot cas, el problema de l’articulació del món procedimental ambiental amb les garanties i previsions que formen part del patrimoni bàsic del nostre procediment administratiu és latent I s’ha d’abordar obligatòriament, ni que sigui a cop de sentència.